

The Project PROBITAS 2002 is an initiative of West Foundation for Regional and Euroregional Journalism Timisoara sustained by Radio Vest Company and West FM Network, in partnership with School of Journalism Novi Sad, Radio 021 Novi Sad, University of Beograd, Publishing House "Libertatea" Pancevo (Serbia), "Tibiscus" University and "Banatul" University (Romania)

Acest proiect este finanțat de Programul Regional Artă și Cultură al Institutului pentru o Societate Deschisă din Budapesta, prin Fundația CONCEPT, organizație membră a Soros Open Network Romania
This project is financed by Arts and Culture Network Program of the Open Society Institute Budapest, through CONCEPT Foundation, member organization of Soros Open Network Romania

Acest proiect este realizat cu sprijinul Centrului Euroregional pentru Democrație și al Institutului pentru o Societate Deschisă New York, prin programul Youth Initiative Fund
This project is financed by Euroregional Center for Democracy and by The Institute for an Open Society New York - Youth Initiative Fund Program

SECRETARIAT GENERAL

Directorate General IV: Education, Culture and Heritage, Youth and Sport
Directorate of Youth and Sport

Project coordinator:

MARIAN ODANGIU

Co-ordinator Editor: **VIOLETA FICARD**

Finance Officer: **MĂDĂLINA VĂDUVA**

Trainer: **MILENA JERKOV** (Radio 021 Novi Sad)

Senior Editor: **OLJA PRODANOVIĆ** (Project Manager Novi Sad School of Journalism)

Editorial team: **DALINA BORCAN** („Tibiscus” University Timișoara), **MILENA JERKOV** (Radio 021 Novi Sad), **SEBASTIAN POELINĂ** („Tibiscus” University Timișoara), **OLJA PRODANOVIĆ** (Novi Sad School of Journalism), **DUȘAN VASIĆ** (Chamber Theatre of Music „Ogledalo” Novi Sad).

Published by:
West Foundation for Regional and Euroregional Journalism Timisoara Romania
FVJ © 2002

Pg. 2 ▶

Kultur na tur

Sada sam već bio na tragu zločinaca i dalji tragovi naveli su me u Gradsku Kuću. Pokušao sam da zakažem sastanak sa Gradonačelnikom, no gospodin Lambing bio je na zasluženom odmoru na hrvatskoj obali. Pokušaj susreta sa njegovim zamenikom gospodinom Toma, takođe je prošao bezuspešno. Gospodin Tomom je vrlo dobro naučio prvu lekciju političke škole PR – kako izbeći medije. Sad su već kockice počele da se sklapaju. Sledeće jutro sam na pragu našao anonimno pismo. Sigurno je preteče pismo. To bi bio dokaz da se ozbiljno približavam zločincu odgovornom za nestanak kulture. No, ovoga puta autor pisma imao je drugi motiv. Možda u ovom društvu postoji još neko ko se interesuje za nestanak kulture. Ako je i tako, sigurno ih je malo, a i strah od javnog istupanja ih čini gotovo nevidljivim. Ah, da, pismo. U pismu bila je mapa nacrtana na parčetu salвете, koja je vodila do susednog grada Buteni, tačnije u njegovo predgrađe. Ne časih ni časa, već se istog momenta uputih na lokaciju. Isprva, učini mi se da nema ničeg interesantnog, a onda zapazih šest skulptura, razbacanih po obroncima brda. Šest predivnih monolitnih skulptura od belog kamena. Kako to da niko iz Sebiša ne zna za ovu predivnu lokaciju udeljnu svega par kilometara od njihovih domova? Zašto ne postoji tabla koja bi uputila slučajne prolaznike na ovo mesto gde se lepota prirode i kreacija ljudskog uma i ljudske ruke čine paralelnu realnost od koje zastaje dah?

U potrazi za odgovorima otišao sam kod bivšeg gradonačelnika Butenia gospodina Motrea Ioana, koji mi je objasnio da autor Mihai Buculei nije želeo, nikakve table, ograde, štandove sa pljeskavicama ili bilo šta drugo što bi narušilo paralelni svet oko skulptura. Da li su onda sami kulturni radnici krivi za zločin koji je načinjen nad kulturom?

Ubeđen da znam identitet zločinca, zaputio sam se nazad u hotel. Želeći da se odmorim od rešavanja misterije, upalih TV. Program na 13 rumunskih TV stanica nije mi davao mnogo izbora. Mogao sam da biram između domaće "narodne" muzike a.k.a. manele i već pomenutog produkta fast-food kulture u muzičkom agregatnom stanju. Da li su "umetnici" poput Enriique Iglesias i Britney Spears zaista toliko bitniji od svetski poznatog Gheorghe Zamfira? Da li su nove zvezde manele muzike Costi Joniță i Adrian Copilul vrednije prostora na medijima od velikih kompozitora Ciprian Porumbescua i George Enescua?

I tako se zločinac sam otkrio. Ne samo da se vratio na mesto zločina, nego sa njega nikad nije ni odlazio. Za nestanak kulture odgovorno je celo rumunsko društvo. I zato osuđujem kompletnu rumunsku zajednicu na doživotnu robiju razmišljanja na temu "Gde nestade rumunska kultura?"

A šta to beše kultura uopšte?

DUȘAN VASIĆ

Chamber Theatre of Music „Ogledalo” Novi Sad

PROBITAS 2002

**II-nd Year
No.5
August 2002
Sebiș-Arad
Timișoara
România**

Published by participants at the Inter-operational Project for Regional and Euro-regional Journalism Probitas – 2nd Edition – Sebis – Arad 2002

Partnership à la DKMT Euro-region

Ingredients:

- 1 West Foundation for Regional and Euro-regional Journalism, Timisoara, Romania
- 1 Novi Sad School of Journalism, Serbia
- (you can add up more NGOs, depending on your taste)
- several dozen of journalists, artists, etc. (fresh, in their 20s)
- as many project as you like

Spice:

- a handful of tolerance, ideas, and goodwill
- a spoon of support, initiative, expression, dialogue, and experience
- a pinch of journalism and culture

Firstly, find at least two organizations ready to cooperate. For this recipe use exclusively the ones growing on the lands of the Euro-region. Even though they grow during all four seasons it is not so easy to find them and make the right tasteful match. Our tip for easy recognition is to look under the leaves of *multiculturæ*, *multiconfessionæ* and *multiethnicae*.

Now that you found the suitable organizations and made the right match combine them in a bowl.

Add to it a spoon of support, initiative, expression, dialogue and experience, and let it rest for some time.

While the content of the bowl is growing make a marinade of journalism and culture. It is time now to marinate the artists and the journalists for as long as you wish. Those should, of course, also be selected very carefully from all around the Euro-region. Keep in mind they should be half-green, the best is if they are in their 20s, and originating from the fields clean of poisonous weeds called *manipualateæ* and *corruptionæ*.

When the content of the bowl is ready place it into a large griddle. Take the marinated young journalists and artists and lay them on the top.

Take a handful of tolerance, ideas and goodwill, and spread them over evenly. You do not have to be particularly careful with the spice. If some accidentally fall around the griddle you may wish not to clean them, it is not only that they do not leave displeasing spots in your kitchen but they also refresh the air (you may also wish to put them in your closet).

The meal is now ready to be placed in a preheated oven of Euro-region brand indeed. Bake it until the top becomes crispy and shiny. Sprinkle it with a pinch of professionalism while hot.

It is suggested to serve the meal warm. You may use different garnishing such as: crisp leaves of idea, tasty roots of history, young fruits of future, etc.

Bon appetit!

OLJA PRODANOVIĆ

Novi Sad School of Journalism

Dulceata multiculturală

România, o țară superbă. O vară superbă. Omul de afaceri își părăsește vila plină de camere în care, în unele, nici nu a intrat vreodată, se urcă într-un mercedes ultimul tip care gonește ca un dragon în flăcări spre firma sa. La birou, secretara îl întâmpină cu un zâmbet larg și cafeaua gata pregătită îl așteaptă pe birou. Intră în încăperea unde luxul se simte ca la el acasă, își aprinde o țigară, se apropie de geam, și contemplează peisajul aflat în descompunere care se scaldă în razele cinice ale soarelui. Ora 11.00. Apar partenerii de afaceri flancați de avocați cu zâmbete îndoielnice. Discuții de complezență, întrerupte de aceleași glume stupide folosite în situații similare. O semnătură și omul de afaceri mai câștigă 500.000\$. Partenerii pleacă fericiți, iar rechinii, satisfăcuți de sânge...

SEBASTIAN POELINĂ

„Tibiscus” University Timisoara

▶ pg.3

